

**ВИЗИЈА РАЗВОЈА МЈЕСНИХ ЗАЈЕДНИЦА
У ОПШТИНИ ВИШЕГРАД**

Вишеград, август 2022. године

Полазећи од чињенице да је локална самоуправа један од темеља уставног уређења те да је мјесна заједница један од најзначајнијих облика учешћа грађана и грађанки у процесу доношења одлука на локалном нивоу, са најдужом традицијом постојања,

Узимајући у обзир опредјељење за развој локалне демократије у складу са принципима Европске повеље о локалној самоуправи,

Свјесни потребе да се учешће грађана и грађанки у доношењу одлука на локалном нивоу треба побољшати и да га је на најбољи начин могуће остварити кроз мјесну самоуправу те сарадњу мјесне заједнице и органа јединице локалне самоуправе,

У жељи да се грађанима и грађанкама олакша приступ јавним услугама те да се осигура локални развој по мјери сваког грађанина уз премису да „нико не смије бити искључен“,

ВИЗИЈУ РАЗВОЈА МЈЕСНИХ ЗАЈЕДНИЦА У ОПШТИНИ ВИШЕГРАД

1. Визија развоја мјесних заједница у општини Вишеград темељи се на сљедећим принципима:

- **Репрезентативности** – као принципа који подразумијева да у избору органа мјесних заједница треба обезбиједити учешће што већег броја

различитих категорија становништва како би се постигла њихова пропорционалност заступања и рада, нарочито водећи рачуна о младима, женама и социјално искљученим категоријама.

- **Одговорности** – као принципа који подразумева да мјесна заједница мора бити одговорна према својим грађанима, али и према локалним властима. Легитимно изабрани представници мјесних заједница требају одговорно вршити функције које су им додијељене.
- **Инклузивности** – као принципа којим се подстиче укљученост свих грађана у рад и активности мјесних заједница, нарочито жена, младих и социјално искључених група.
- **Координације** – као принципа који подразумева унапређење координације, комуникације и међусобне сарадње између мјесних заједница и органа локалне власти као и између мјесних заједница и грађана и осталих актера од значаја за развој мјесне заједнице као што су организације цивилног друштва, комунална предузећа, локалне јавне институције, не ограничавајући се на наведено.
- **Транспарентности** – као принципа који подразумева отвореност за јавност и доступност информација везаних за рад мјесних заједница укључујући и информације о начину и изворима финансирања мјесних заједница.
- **Професионализације и оспособљености представника мјесних заједница** – као принципа који подразумева повећање нивоа професионализације и оспособљености представника мјесних заједница кроз континуирану едукацију и обуку, те осигуравање преноса стеченог знања и искустава на све будуће представнике мјесних заједница.
- **Независности и деполитизације** – као принципа којим се настоји омогућити независно и деполитизовано функционисање мјесних заједница, као представника заједнице и грађана и грађанки у пословнима заступања њихових интереса кроз независно доношење одлука у складу са законом и статутом.

- **Демократског одлучивања и партиципативности** – као принципа који ће осигурати демократско право на учешће у одлучивању као и право да грађани и грађанке имају право да бирају и буду бирани на позиције које обављају у структурама успостављених тијела мјесне заједнице.
2. Визија развоја мјесних заједница у општини Вишеград спроводиће се кроз четири сљедећа модела мјесних заједница:
- ❖ Мјесна заједница као простор за заговарање и приступ управи;
 - ❖ Мјесна заједница као мјесто за пружање услуга становништву;
 - ❖ Мјесна заједница као простор за учешће грађана у одлучивању;
 - ❖ Мјесна заједница као друштвени центар.
3. Визија развоја мјесних заједница кроз модел **Мјесна заједница као простор за заговарање и приступ управи** спроводиће се кроз сљедеће идентификоване функционалне области:
- Ефикасно укључивање мјесних заједница у процесе праћења примјене прописа који се тичу мјесне самоуправе;
 - Подизање свијести о улози мјесне заједнице и буђење интереса грађана и грађанки за промоцију заговарачких активности;
 - Укључивање мјесне заједнице у процес израде и усвајања кључних локалних прописа и документа, као и у спровођење анкета и других модела испитивања јавног мијења у ЈЛС;
 - Системско и институционализовано уређење протока информација између ЈЛС и мјесне заједнице.
4. Визија развоја мјесних заједница кроз модел **Мјесна заједница као мјесто за пружање услуга становништву** спроводиће се кроз сљедеће идентификоване функционалне области:
- Стварање услова да мјесна заједница буде препозната као мјесто гдје грађани и грађанке добијају правовремене и поуздане информације, остварују своја права и рјешавају проблеме;

- Јачање капацитета и улоге мјесне заједнице у квалитетној подршци социјално угроженим групама становништва и заштити становништва приликом елементарних непогода;
- Осигурање претпоставки за квалитетнији рад мјесне заједнице (опремање и реконструкција просторија, формализација услова и начина кориштења простора, програми обука за особе задужене за рад мјесне заједнице, и др.);
- Јачање улоге мјесних заједница у организацији грађанских волонтерских радних акција.

5. Визија развоја мјесних заједница кроз модел **Мјесна заједница као простор за учешће грађана у доношењу одлука** спроводиће се кроз сљедеће идентификоване функционалне области:

- Формално правно уређење облика учешћа грађана и грађанки у доношењу одлука и дефинисању локалних приоритета;
- Мобилизовање грађана, нарочито жена и младих за интензивније учешће у раду мјесних заједница;
- Подизање свијести грађана и грађанки о улози мјесних заједница у остваривању њихових интереса и заговарању рјешења за њихове проблеме;
- Обезбјеђивање простора за окупљање грађана, нарочито жена и младих и пружање подршке активностима њихових удружења;
- Обезбјеђење садржаја и активности за младе особа.

6. Визија развоја мјесних заједница кроз модел **Мјесна заједница као друштвени центар** спроводиће се кроз сљедеће идентификоване функционалне области:

- Формално правно уређење кориштења просторија мјесне заједнице као друштвеног центра, центра културе и спорта, и улоге волонтера у друштвеним, спортским и културним дешавањима;

- Развој сарадње са невладиним организацијама, нарочито сарадње са удружењима која заступају интересе младих, жена и особа са инвалидитетом, и јачање свијести о улози невладиних организација и могућностима за конкретну сарадњу мјесних заједница са невладиним организацијама;
- Континуирано издвајање намјенских средстава за културу, спорт и друштвена догађања, као и подржавање иницијатива које промовишу активизам појединаца у мјесним заједницама;
- Уређење сарадње са школама, културним и спортским удружењима и клубовима на системски начин.

7. Задужује се начелник Општине да у периоду од најкасније 90 дана од дана усвајања ове Визије, путем својих стручних служби изради оперативни план имплементације ове Визије за период 2022-2026. Оперативни план мора да одреди временске рокове за имплементацију свих мјера и активности које су идентификоване оперативним планом, неопходна финансијска средства, одговорне службе за њихову имплементацију, начине мјерења учинка и надзора над имплементацијом плана и Визије, као и динамику извјештавања Скупштине, минимално на годишњој основи.

8. Кроз израду оперативног плана нарочито је важно да се осигура идентификација и укључивање мјера и активности који ће резултирати са што већим укључивањем различитих категорија становништва у органе мјесних заједница чиме би се осигурала репрезентативност и њихова пропорционалност заступања и рада, а нарочито водећи рачуна о заступљености жена и младих.